

Утвърдил:
П. Андреева

ПРОГРАМА

за

гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Програмата за осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование /ГЗЕИ/ е регламентирана в Наредба № 13 на МОН от 2016г. Стандартът определя:

1. Същност и цели на ГЗЕИ;
2. Начин и форми за осъществяване на ГЗЕИ;
3. Рамкови изисквания за резултатите от обучението;
4. Институционални политики за подкрепа на ГЗЕИ.

1.1. Същност и цели на ГЗЕИ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират комплекс от знания и умения за социални, граждански и интеркултурни компетентности.

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание, за знания устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование насочено към развитие на умения за създаване и поддържане на здравословен начин на живот.
- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, съзнание и поведение в тяхната взаимна връзка. За разумно използване природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания основни характеристики на интеркултурни отношения. Формиране на позитивно отношение и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

1.2. Цели на ГЗЕИ

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- ✓ Разбира общочовешките ценности и човешките права, участва в социалния живот;
- ✓ Зачита значимостта на всяка човешка личност, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- ✓ Осъзнава и цени своята културна идентичност
- ✓ Взаимодейства по уважителен начин с членовете на семейството си и другите хора;

- ✓ Мотивира гражданската си позиция;
- ✓ Осъзнава поведението си и това на другите хора;
- ✓ Поддържа здравословен начин на живот на себе си и на другите от социалното си обкръжение;
- ✓ Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на природата;
- ✓ Осъзнава ,че детската градина е образователна институция, която възпитава и обучава децата в демократични ценности, създава здравословна среда, създава възможности в гражданско участие в межкултурната общност с взаимно разбиране, зачитане и толерантност.

2. Начини и форми за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

В началото на учебната година, педагогическата колегия на ДГ №116 „Мусала“ ще разработи тематично разпределение на образователното съдържание по ГЗЕИ, което ще се утвърди от директора на детската градина.

В ДГ №116 „Мусала“ образователното съдържание по ГЗЕИ ще се осъществява във всички възрастови групи, интегрирано по образователните направления. Обучението ще се включи в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие.

Начините и формите за осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за различните възрастови групи е част от стратегията за развитие на детската градина при условията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ДГ №116 „Мусала“ ще се осъществява от учителите на групата в рамките на целодневна организация на учебния ден. Обучението може да се разпредели равномерно през цялата учебна година или за даден период от учебната година.

3.Рамкови изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИ са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението определени в ДОС за предучилищно образование.

Тематичното разпределение ще се насочи към отделните компоненти на

- *Гражданското образование*
  - Междупличностни отношения;
  - Социална среда;
  - Правата на деца и възрастни;
  - Демократично гражданство;
  - Идентичности и различия в обществото;
  - Социална политика, справедливост и солидарност
- *Здравно образование*
  - Психично здраве и личностно развитие
  - Физическо развитие и дееспособност;
  - Превенция на употреба на психоактивни вещества;
  - Безопасност и първа помощ;
  - Сексуално здраве;
  - Лична хигиена;
  - Хранене

- *Екологично образование*
- Вода, почва, въздух;
- Енергия и климат;
- Биологично разнообразие;
- Потребление и отпадъци;
- Общество и околна среда

Интеркултурно образование

- Културни идентичности;
- Културна осъзнатост;
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия;
- Интеркултурно образование и права на човека;

5. Институционални политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното, интеркултурното образование

В съответствие със стратегическите си приоритети, детската градина ще определи институционалните политики, които подкрепят и осъществяват образованието по ГЗЕИ.

Ръководството на ДГ №116 „Мусала“ заедно с педагогическата колегия ще анализира и определи потребностите и приоритетите свързани с ГЗЕИ образование, които са част от стратегията на детската градина, съобразена със ЗПУО.

Ред, начина и приоритетите при разработване на образованието по ГЗЕИ ще лъбсат отразени в тематичните разпределения в Програмната система на детската градина. Определят се и конкретните подходи и начини за организация на процесите и дейностите за осъществяване на образованието.

Институционалните политики за подкрепа на ГЗЕИ са насочени към изграждане и поддържане на демократична организационна култура, която насърчава спазване то на определени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Част от институционалните политики за подкрепа са:

- Ритуали свързани с живота в детската градина – напр. откриване и закриване на учебната градина;
- раздаване на удостоверенията за завършена подготвителна група;
- честване на национални и официални празници;
- Изслушване на държавния химн и тържествени моменти за детската градина.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативите и участието на децата практики като:

- Организиране и участие в обществени кампании подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазване на околната среда.

Интегралната част от ГЗЕИ образование е и подкрепата за мултикултурната среда. Ръководството и целият екип в ДГ №116 „Мусала“ няма да допусне обособяването на отделни възрастови групи по етническа принадлежност.

В ДГ №116 „Мусала“ ще се сформират постоянно действащи екипи, сформирани по ред и за срок определен в Правилника за вътрешния ред, които да разработят и координират прилагането на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в предучилищната сфера. В тези екипи може да се включат родители, общественици и други представители.